

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

ՏՆՕՐԵՆ

Ն. ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ

<<Արգինայի Միջնակարգ դպրոց >>

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2023-2024 ուսումնական տարի

Առարկան՝	Համաշխարհային պատմություն
Ուսուցիչ՝	Այվազյան Աստղիկ
Դասարան՝	7-րդ
Շաբաթական ժամերի քանակ՝	2 ժամ
Տարեկան ժամերի քանակ՝	68 ժամ

Թեմա 1/ 15 ժամ/ Հին Արևելքի քաղաքակրթությունները:			
Նպատակ			
Ձևավորել հնագույն քաղաքակրթությունների անցած ուղին վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություն, առօրյա հասարակությունների վրա ունեցած ազդեցությունը գնահատելու կարողություն:			
Ուսումնասիրման հարցեր			
<ul style="list-style-type: none"> • Ո՞րոնք են Հին Արևելքի քաղաքակրթությունների առանձնահատկությունները: • Ինչպե՞ս են մեր նախնիների ստեղծած մշակութային արժեքներն արտահայտվում մերօրերում, ինչքանո՞վ են դրանք արդիական: • Կարևո՞ր է պահպանել նախնիներից մեզ հասած մշակութային արժեքները, ինչո՞վ: 			
Հիմնական հասկացություն			
Քաղաքակրթություն			
Ենթահասկացություն			
Կառավարում			
Փոխկապակցվածություն			
Վերջնարդյունք			
<ul style="list-style-type: none"> • 7.1.1. Ներկայացնի հնագույն քաղաքակրթությունները, դրանց ձևավորման ու զարգացման ընթացքը, առանձնահատկությունները համեմատի միմյանց հետ: • 7.1.2. Վերլուծի և համակարգի հնագույն քաղաքակրթությունների ձեռքբերումները քաղաքական, տնտեսական, մշակութային, հասարակական համատեքստում: • 7.1.3. Ուսումնասիրի հին քաղաքակրթությունների կողմից ժամանակի մարտահրավերները հաղթահարելու գործընթացները՝ դիտարկելով այն որպես հասարակության զարգացման կարևոր բաղադրիչ: 7.1.4. Գնահատի հնագույն քաղաքակրթությունների ազդեցությունը արդի հասարակությունների վրա: 			
	Դաս	Էջ	Ժամ
1	Դասագրքի ներածություն	4-6	1
2	Հին աշխարհի պատմության ներածություն:	6-9	1
3-4-5-6	Հին Եգիպտոս	9-22	4
7-8-9	Հին Միջագետք	22-31	3
10	Խեթական պետությունը	31-35	1
11	Հին Հնդկաստանը	35-40	1
12	Հին Չինաստանը:	40-44	1
13-14	Աքեմենյան Իրանը	44-49	2
15	Թեմա 1-ի ամփոփում		1
Առաջարկվող գործունեության ձևեր			
<ul style="list-style-type: none"> • Աշխատանք սկզբնաղբյուրներով • Դեպքի ուսումնասիրություն • 3D մոդելով միջավայրի ստեղծում • Մահիկաշարի պատրաստում • Ալբոմների, թղթապանակների ստեղծում • Ուսումնասիրելով իր համայնքը հավաքագրի և ամբողջացնի հնագույն քաղաքակրթությունների 			

ձեռքբերումները:			
Խաչվող հասկացություններ Օրինաչափություն Պատճառները, հետևանքները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները՝ որպես պատմական և հասարակական երևույթների և իրադարձությունների օրինաչափություններ:			
Միջառարկայական կապերը թեմայում Աշխարհագրություն -Քաղաքակրթությունների զարգացման աշխարհագրական			
միջավայրի ազդեցությունը: Լեզու, գրականություն - Պատմական տեքստերի ընթերցում: Մաթեմատիկա - Հաշվարկներ: Արվեստ - Պատմության արտացոլանքը: SZS-սահիկաշարի ստեղծման, տեքստային խմբագրիչներով աշխատելու հմտություններ			
Կապը Հանրակրթության չափորոշի միջին դպրոցի վերջնարդյունքների հետ Հ 2, Հ 8, Հ15, Հ17, Հ25, Հ26, Հ28, Հ30, Հ 31, Հ44			
Թեմա 2/15 Ժամ/ Անտիկ քաղաքակրթություններ. Հին Հունաստան և ՀԻՆ Հռոմ			
Նպատակ Ձևավորել անտիկ քաղաքակրթության կազմավորման և զարգացման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները վերլուծելու, նորարությունների ունեցած դերը ժամանակակից աշխարհի վրա ցույց տալու և գնահատելու հմտություն:			
Ուսումնասիրման հարցեր <ul style="list-style-type: none"> • Ո՞րոնք են անտիկ քաղաքակրթությունների առանձնահատկությունները: • Ո՞րն է անտիկ քաղաքակրթության ներդրումը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ: Արդյո՞ք հնարավոր է պատկերացնել արդի աշխարհի զարգացումը առանց անտիկ քաղաքակրթության:			
Հիմնական հասկացություն Գլոբալ փոխազդեցություն Ենթահասկացություն Ժամանակ, տեղ, տարածություն, Չարգացում			
Վերջնարդյունք 1. Վերլուծի անտիկ քաղաքակրթությունների ձևավորման և • Վերլուծի այն գործընթացները և գաղափարները, որոնք հանգեցրին անտիկ քաղաքակրթությունների կործանմանը: • Ուսումնասիրի անտիկ քաղաքակրթությունների կողմից ժամանակի մարտահրավերները հաղթահարելու գործընթացները՝ դիտարկելով այն որպես հասարկության զարգացման կարևոր բաղադրիչ: Գնահատի անտիկ քաղաքակրթությունների ձեռքբերումները և ազդեցությունը արդի հասարակությունների վրա			
	Դաս	Էջ	Ժամ
16-17- 18-19- 20-21	Դաս 16-22 Հին Հունաստանը	49-62	6

22	Գործնական աշխատանք		1
23-24- 25-26- 27-28	Դաս 23-29 Հին Հռոմ	62-77	6
29	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1
30	Առաջին բաժնի ամփոփում		1

Առաջարկվող գործունեության ձևեր

- Աշխատանք սկզբնաղբյուրներով
- Դեպքի ուսումնասիրություն
- Սահիկաշարի պատրաստում
- Բանավեճ
- Դերային խաղ
- Համագործակցային աշխատանք
- Նախագծային աշխատանք

Խաչվող հասկացություններ

Անհատական և մշակութային արժեհամակարգ

Անհատի դերը և գործունեության ազդեցությունը պատմության հոլովույթում:
Արժևորել ազգային ու համաշխարհային մշակութային արժեքները հանրահոշակելու, պահպանելու, զարգացնելու և փոխանցելու անհրաժեշտությունը:

Միջառարկայական կապերը թեմայում

Աշխարհագրություն - Քարտեզի ճանաչում:

Հայոց լեզու և գրականություն - Հունական առասպելները, տեքստերի ընթերցում:

Արվեստ - Հունական արվեստի առանձնահատկությունների ուսումնասիրում. նկարչություն, երաժշտություն, պար:

Մաթեմատիկա – Ձեռքբերումները՝ հաշվարկները, չափումները:

Հասարակագիտություն – կառավարման համակարգերի ուսումնասիրում:

SZS-սահիկաշարի պատրաստման, տեքստային խմբագրիչներով աշխատելու հմտություններ:

Կապը Հանրակրթության չափորոշի միջին դպրոցի վերջնադրույթների հետ

Հ 2, Հ 8, Հ 15, Հ 17, Հ 25, Հ 27, Հ 28, Հ 30, Հ 31, Հ 39, Հ 44,

Թեմա 3/ 16 ժամ/

Միջնադարյան քաղաքակրթությունների զարգացման ուղին Արևմուտքում

Նպատակ

Ձևավորել Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ձևավորման, զարգացման և անկման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները վերլուծելու, դրանց ունեցած ներդրումն արդի աշխարհում գնահատելու հմտություն:

Ուսումնասիրման հարցեր

- Ո՞րոնք են Արևմտյան Եվրոպայի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների առանձնահատկությունները:
- Ի՞նչ ներդրում են ունեցել Արևմտյան Եվրոպայի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունները համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ:

Արդյոք հնարավոր է պատկերացնել արդի աշխարհի զարգացումը առանց Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթության:

Հիմնական հասկացություն

Փոփոխություն

Ենթահասկացություն
 Հարաբերություններ
 Պատճառ-հետևանք

Վերջնարդյունք

- 7.3.1.Վերլուծի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ձևավորման զարգացման առանձնահատկություններն ու օրինաչափությունները:
  - 7.3.2.Հետագոտի և ներկայացնի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների անկման պատճառները:
  - 7.3.3.Համեմատի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների քաղաքական, տնտեսական, հասարակական և մշակութային կյանքի առանձնահատկությունները:
- 7.3.4.Գնահատի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ունեցած ներդրումը արդի աշխարհի ձևավորման վրա:

	Դաս	Էջ	Ժամ
31	Միջին դարերի պատմության ներածություն		1
32-35	Նոր պետությունների առաջացումը Եվրոպայում	81-88	4
36-38	Բյուզանդիան	88-96	3
39-41	Ռուսաստանը միջնադարում	96-105	3
42-43	Խաչակրաց արշավանքները:	105-113	2
44-45	Անգլիան միջնադարում	113-118	2
46-47	Ֆրանսիան միջնադարում	118-124	2
48-49	Գերմանիան միջնադարում	124-130	2
50-51	<<Մինչկոլումբոսյան քաղաքակրթությունները >> Ամերիկայում	130-138	2
52	Թեմա 3-ի ամփոփում		1

- Առաջարկվող գործունեության ձևեր**
- Աշխատանք սկզբնաղբյուրներով,
  - աղբյուրների ուսումնասիրություն
  - Հիմնախնդիրների հետազոտում
  - Սահիկաշարի,
  - թղթապանակի, ստեղծում

  - Փաստավավերագրական ֆիլմերի դիտում

  - Էքսկուրսիա վիրտուալ թանգարաններում

Խաչվող հասկացություններ
Համաշխարհայնացում
 Հասարակությունների և համակարգերի, համաշխարհային և տեղական գործընթացների փոխհարաբերությունները

- Միջառարկայական կապերը թեմայում**
- Աշխարհագրություն** - Քաղաքական և ֆիզիկական քարտեզ:
  - Հասարակագիտություն** - Քաղաքական համակարգեր:
  - Գրականություն** - Տեքստերի ուսումնասիրում ու վերլուծում, մասնավորապես՝ արաբականն հնդկական մաթեմատիկական դպրոցների վերաբերյալ:
  - Մաթեմատիկա** - Հաշվարկներ և խնդիրների կազմում:
  - ՆԶՊ** - Բանակների կառուցվածքի, զենքի տեսակների ուսումնասիրում:
  - Արվեստ** - Քաղաքակրթությունների տարբերությունների արտացոլումն արվեստում:

SZS- սահիկաշարի պատրաստման, տեքստային խմբագրիչներով աշխատելու հմտություններ:			
Կապը Հանրակրթության չափորոշի միջին դպրոցի վերջնադյունքների հետ			
Հ 2, Հ 8, Հ 15, Հ 17, Հ 25, Հ 26, Հ 28, Հ 30, Հ 31, Հ 44,			
Թեմա 4 / 14 ժամ/			
Միջնադարյան քաղաքակրթությունների զարգացման ուղին Արևելքում			
Նպատակ			
Ձևավորել Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ձևավորման, զարգացման և անկման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները վերլուծելու, դրանց ունեցած ներդրումն արդի աշխարհում գնահատելու հմտություն:			
Ուսումնասիրման հարցեր			
<ul style="list-style-type: none"> • Ո՞րոնք էին Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների առանձնահատկությունները: • Ո՞րոնք են Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների .Արդյոք հնարավոր է պատկերացնել արդի աշխարհի զարգացումն առանց Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների: 			
Վերջնադյունք			
<ul style="list-style-type: none"> • Վերլուծի Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ձևավորման, զարգացման առանձնահատկություններն ու օրինաչափությունները: • Հետազոտի և ներկայացնի Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների անկման պատճառները: • Համեմատի Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների քաղաքակրթության հետ . Գնահատի Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ունեցած ներդրումն արդի աշխարհի ձևավորման վրա: 			
Դաս		Էջ	
53-54	Արաբական արշավները խալիֆայության	138-143	2
55-	Մոնղոլական կայսրությունը	143-147	1
56-57	Չինական քաղաքակրթությունը միջնադարում	147-151	2
58	Հնդկաստանը միջնադարում	152-156	1
59-60	Ճապոնիան միջնադարում	157-161	2
61-62	Օսմանյան կայսրությունը միջնադարում	162-167	2
62-64	Իրանը միջնադարում	168-172	2
65	Գործնական աշխատանք		1
66	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1
Առաջարկվող գործունեության ձևեր			
<ul style="list-style-type: none"> • Աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, աղբյուրների ուսումնասիրություն: • Հիմնախնդիրների հետազոտում: • Մահիկաշարի, թղթապանակի, ստեղծում • Փաստավավերագրական ֆիլմերի դիտում , էքսկուրսիա վիրտուալ թանգարաններում 			
Խաչվող հասկացություններ			

Ժամանակ և տարածություն

Պատմության շրջադարձային իրադարձությունները, երևույթները, ընկերային ու առտնին կյանքն ու սովորույթները, անհատների, հասարակությունների և քաղաքակրթությունների փոխհարաբերությունները, անձի, ազգի և մարդկության տեսանկյունից:

Միջառարկայական կապերը թեմայում

- Աշխարհագրություն** - Քաղաքական և ֆիզիկական քարտեզ:
- Հասարակագիտություն** - Քաղաքական համակարգեր:
- Գրականություն** - Տեքստերի ուսումնասիրում ու վերլուծում, մասնավորապես՝ արաբական և հնդկական մաթեմատիկական դպրոցների վերաբերյալ:
- Մաթեմատիկա** - Հաշվարկներ և խնդիրների կազմում:
- ՆԶՊ** - Բանակների կառուցվածքի, զենքի տեսակների ուսումնասիրում:
- Արվեստ** - Քաղաքակրթությունների տարբերությունների արտացոլումն արվեստում:
- SZS**- սահիկաշարի պատրաստման, տեքստային խմբագրիչներով աշխատելու հմտություններ:

Կապը Հանրակրթության չափորոշի միջին դպրոցի վերջնարդյունքների հետ

Հ 2, Հ 8, Հ 15, Հ 17, Հ 25, Հ 26, Հ 28, Հ 30, Հ 31, Հ 44